

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра економіки та менеджменту

Гуль І.Г

ТЕМИ ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
Для студентів спеціальності 073 Менеджмент

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри економіки
та менеджменту
«___» _____ 202__ р. протокол №___
Зав. каф. _____ Н.Ф. Павленчик

ТЕМИ ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Еколого-економічний менеджмент»

Семінарське заняття №1

Теоретичні засади екологічного менеджменту

Питання до семінарського заняття

- 1.1. Екологічний менеджмент як міждисциплінарна наука
- 1.2. Сутність екологічного менеджменту, його функції та завдання
- 1.3. Концептуальні засади та структура системи екологічного управління

Семінарське заняття №2

Методологічні основи екологічного менеджменту

Питання до семінарського заняття

- 2.1. Системний підхід у дослідженні екологічного менеджменту
- 2.2. Екологічний менеджмент, як ключова домінанта сталого розвитку
- 2.3. Концепція запровадження екологічного менеджменту в Україні
- 2.4. Законодавчо-регулююча база екологічного менеджменту

Семінарське заняття №3

Управління у сфері навколишнього середовища

Питання до семінарського заняття

- 3.1. Формування системи управління навколишнім середовищем
- 3.2. Вимоги до планування управління навколишнім середовищем
- 3.3. Впровадження та функціонування екологічного менеджменту

Семінарське заняття №4

Формування системи екологічного менеджменту в Україні

Питання до семінарського заняття

- 4.1. Міжнародний підхід до екологічного менеджменту
- 4.2. Британський стандарт в галузі систем екологічного менеджменту BS 7750
- 4.3. Схема екологічного менеджменту й аудитування EMAS
- 4.4. Серія міжнародних стандартів систем екологічного менеджменту
- 4.5. Перспективи розвитку екологічного менеджменту в Україні

Семінарське заняття №5

Основи екологічного аудиту

Питання до семінарського заняття

- 5.1. Основні поняття та типи екологічного аудиту
- 5.2. Завдання, ролі та розподіл відповідальності під час здійснення аудиту систем управління навколишнім середовищем
- 5.3. Порядок здійснення аудиту систем управління навколишнім середовищем
- 5.4. Впровадження екологічного аудиту в Україні

Семінарське заняття №6
Ліцензування природоохоронної діяльності

Питання до семінарського заняття

- 6.1. Загальні положення про систему ліцензування
- 6.2. Законодавчі підоснови екологічного ліцензування
- 6.3. Регламент отримання екологічних ліцензій

Семінарське заняття №7
Екологічна оцінка господарських рішень

Питання до семінарського заняття

- 7.1. Загальні положення про екологічну оцінку певного виду діяльності
- 7.2. Принципи та порядок проведення екологічної оцінки
- 7.3. Врахування результатів екологічної оцінки при прийнятті рішень

Семінарське заняття №8
Екологічне страхування в системі екологічного менеджменту

Питання до семінарського заняття

- 8.1. Основні поняття екологічного страхування
- 8.2. Об'єкт, суб'єкт та завдання екологічного страхування
- 8.3. Умови укладання угоди про екологічне страхування
- 8.4. Світовий досвід запровадження екологічного страхування
- 8.5. Існуюча законодавчо-нормативна база екологічного страхування в Україні

Семінарське заняття №9
Державне управління у сфері природокористування

Питання до семінарського заняття

- 9.1. Принципи раціонального природокористування і управління природно-господарською збалансованістю
- 9.2. Форми і методи управління природокористуванням
- 9.3. Оцінка природних ресурсів та завдання управління природокористуванням

Семінарське заняття №10
Екологічне оподаткування

Питання до семінарського заняття

- 10.1. Сутність екологічного оподаткування
- 10.2. Удосконалення системи екологічного оподаткування в Україні
- 10.3. Фінансові важелі та стимули природоохоронної діяльності

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мельник Л.М. Конспект лекцій з дисципліни «Екологічне управління інноваційним розвитком підприємства» для студентів спеціальності «Управління інноваційною діяльністю» усіх форм навчання / Л.М. Мельник. – Тернопіль : ПП Паляниця В.А., 2015. – 74 с.
2. Організація та управління в природоохоронній діяльності: навч. посіб. / Н.М. Самойленко, Д.В. Райко, В.І. Аверченко. – Харків: НТУ «ХП», Видавництво «Лідер», 2018. – 174 с.
3. Теоретико-методологічні аспекти формування екологічної політики в системі національної економіки України на інноваційних засадах розвитку. Монографія / за наук. редакцією д-ра екон. наук, проф. Д.Солохи. – Київ: КНУКіМ, 2018. – 136 с.
4. Шерстюк Р.П. Конспект лекцій з дисципліни «Екологічне управління та безпека бізнесу» / уклад. Шерстюк Р.П., Малюта Л.Я., Мельник Л.М. – Тернопіль, 2017. – 338 с.

Додаткова

1. Бобровський А.Л. Екологічний менеджмент: підручник / А.Л.Бобровський. Суми: Унів. кн., 2009. 586 с.
2. Галушкіна Т.П., Грановська Л. М. Екологічний менеджмент та аудит: Навчальний посібник. (в II частинах). Херсон, 2012. 421 с.
3. Мельник Л.Г. Экономика развития: ученик / Л.Г. Мельник. - Сумы: Университетская книга, 2013. - 784 с.
4. ДСТУ ISO 14001-97. Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування.
5. ДСТУ ISO 14004-97. Системи управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення.
6. ДСТУ ISO 9001-2001. Системи управління якістю. Вимоги. –Київ: Держстандарт України, 2001.
7. Екологічне управління : підручник / В.Я. Шевчук; Ю.М. Саталкін; Г. О.Білявський; В. М. Навроцький; В.В. Гетьман. – К.: Либідь, 2004. – 432 с.
8. Організація управління в екологічній діяльності: [підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів] / Н. В. Максименко, В. В. Задніпровський, Р. О. Квартенко; вид. 3-тє, перероб. і доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 282 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Державний комітет статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. Європейський центральний банк. – Режим доступу: www.ecb.europa.eu.
3. Законодавство України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
4. Міжнародний центр перспективних досліджень. – Режим доступу: www.icps.kiev.ua.

5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
7. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
8. Світовий банк. – Режим доступу: www.worldbank.org.
9. Центр соціально-економічних досліджень. – Режим доступу: www.case-ukraine.com.ua.